

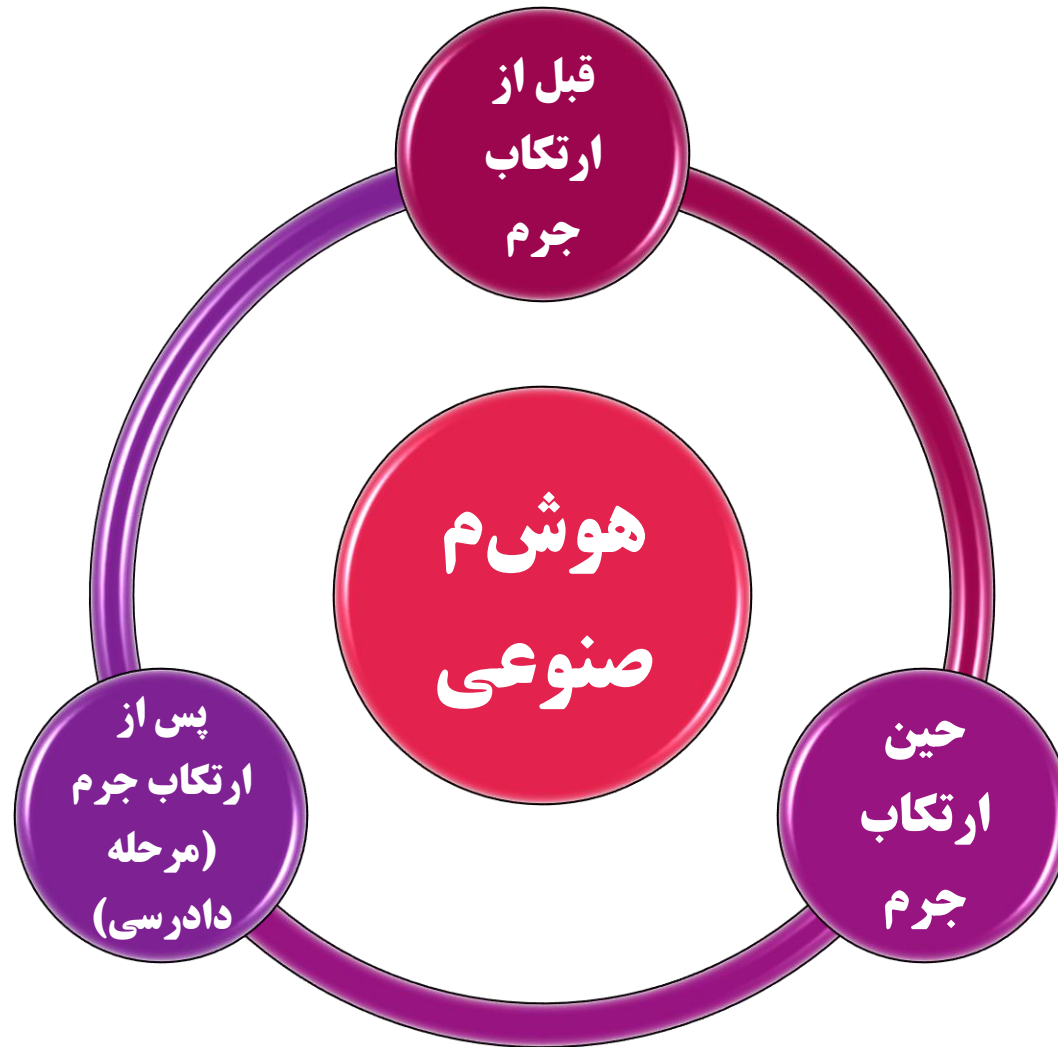
نقش هوش مصنوعی در پیشگیری از جرم

سخنران:

سرکار خانم دکتر عاطفه عباسی کلیمانی

عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق (ع) پردیس خواهران

نقش هوش مصنوعی در پیشگیری از جرم

نقش هوش مصنوعی قبل از ارتکاب جرم

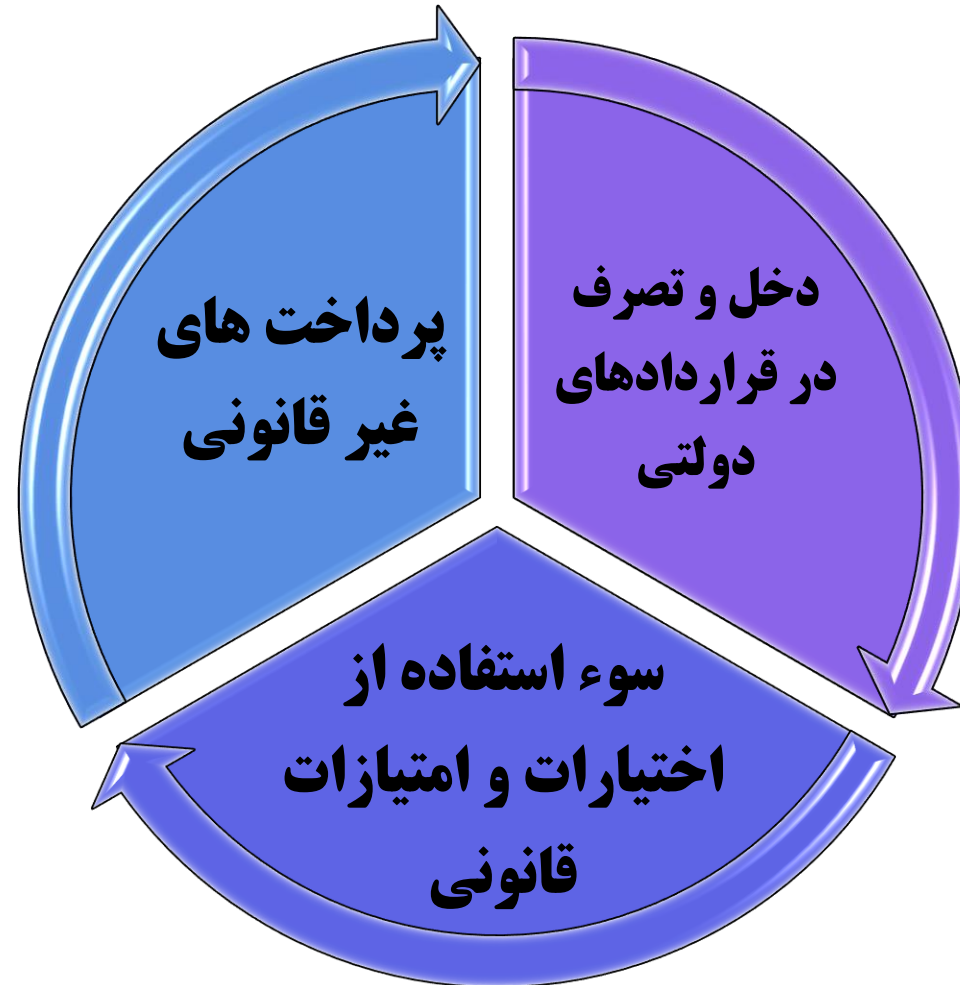
- در جرم‌شناسی پدیده شناسی می شود از اینرو انحراف در جرم‌شناسی بررسی می شود و در بحث از نقش هوش مصنوعی در پیشگیری از جرم باید بدواً هر رفتار نابهنجار را کنترل نمود. هوش مصنوعی می تواند بخش قابل ملاحظه‌ای از داده‌ها را در اختیار قرار دهد و این داده‌ها را تحلیل نماید و با استفاده از متغیرها و فرمول‌های موجود ارائه ایده نماید.
- از طرف دیگر بررسی این داده‌ها توسط یک فرد عادی مستلزم اشراف آن فرد به کلیه وجوه علم است که فرضی دور از ذهن است؛ در حالیکه در صورتیکه اطلاعات حوزه‌های مختلف علم را در اختیار هوش مصنوعی قرار دهید به راحتی می تواند سامانه‌های موجود و اطلاعات را لینک نموده و حاصل بررسی را در اختیار شما قرار دهد که این امر مستلزم طراحی مناسب و دقیق است تا نتیجه دقیق و مطلوب ارائه دهد. مثلاً ویژگی‌های یک رفتار طبیعی، ویژگی‌های یک صحنه احتمالی از ارتکاب جرم، الگوهای رفتاری مجرمین، مشخصات متهم احتمالی از حیث سن، جنسیت، نژاد را در اختیار این هوش مصنوعی قرار دهید.

نقش هوش مصنوعی قبل از ارتکاب جرم

• از طریق این داده‌کاوی‌ها اطلاعات خوبی بدست می‌آید. برای مثال از طریق الگوی رفتاری مجرمین می‌توان رفتارهای آینده آنان را پیش‌بینی نمود مانند بررسی داده‌هایی که نشان از خرید بازی‌های رایانه‌ای خاصی دارد می‌توان میزان خشونت احتمالی کودکان پس از ۱۸ سالگی را پیش‌بینی نمود و براساس همین داده‌های موجود برنامه‌ریزی‌هایی نمود و برنامه‌های جایگزینی پیش‌بینی کرد تا جایگزین مناسب این بازی‌های خشونت‌زا باشند.

نقش هوش مصنوعی در مرحله کشف جرم

نقش هوش مصنوعی در مرحله کشف جرم

- در صورتی که جرم قابل کشف نبوده و هوشمندانه اتفاق افتاده است و کسی مطلع نشده است، اما هوش مصنوعی خلاهایی را کشف می کند و منجر به کشف جرم می شود. پیشگیری از جرم به معنی اخص نبوده لیکن می تواند پیشگیری از ارتکاب جرائم مهم تر یا پیشگیری از اختلال در فرآیند دادرسی کیفری باشد.

نقش هوش مصنوعی در مرحله تعقیب متهم

در واقع هوش مصنوعی در این مرحله در جهت یافتن متهم یا مظنون موثر بوده و با پیش‌بینی‌های بعمل آمده راهکارهای مقتضی و شایسته ارائه می‌دهد.

- پیش‌بینی سایر جرائم ارتكابی مشابه در مناطق مختلف شهری
- پیش‌بینی فقدان دوربین‌های مدار بسته و در مقابل وجود نگهبان در آن مناطق
- اینکه متهم آخرین بار در کدام منطقه از شهر بوده است.
- در فرآیندهای دادرسی و صدور قرارهای تامین یا قرارهای نهایی و یا صدور حکم: با استفاده از هوش مصنوعی قرار مناسب تشخیص و به قاضی ایده بدهد بدون مخدوش کردن استقلال قاضی.
- بررسی سابقه فرد با استفاده از هوش مصنوعی از حیث میزان دفعات صدور چک بلامحل، احضار به عنوان شاهد یا مطلع و بعضاً جلب و عدم اعتنا توسط وی لذا صدور قرار التزام وافی به مقصود نیست و در صلاحیت سنجی‌ها هوش مصنوعی موثر است.

نقش هوش مصنوعی در مرحله تعقیب متهم

- در صدور قرار تعویق صدور حکم، تعلیق اجراء مجازات، اعمال جایگزین حبس و استفاده از نهادهای ارفاقی
 - بعنوان مثال: تعیین خدمات عمومی رایگان برای وکیل به عنوان جایگزین حبس؛ لیکن صلاحیت تخصصی حرفه ای را دارد یا خیر؟ سابقه کاری یا سابقه رفتاری وی توسط هوش مصنوعی بررسی شود و جایگزین حبس دیگری از جمله دوره مراقبت برای ایشان در نظر گرفته شود.
- بررسی سابقه متهم یا مظنون به ویژه در خصوص افراد زیر ۱۸ سال منجر به ارائه راهکارهای مفیدتر و مناسبتر به حال متهم یا مظنون خواهد شد.
- هوش مصنوعی در حکم کارشناسی است که قاضی را به اقناع وجدانی می رساند.

نقش هوش مصنوعی در مرحله اجرای حکم

- پیشگیری از ارتکاب جرائم جدید یا کنترل تنوع جرائم ارتكابی و تنوع و تعدد مجرمین
- میزان تاثیر اجرای مجازات در پیشگیری از جرم با استفاده از داده کاوی ها
- کنترل و حذف زمینه های ارتكاب جرم
- ارائه راهکارها با استفاده از داده‌هایی که زندان، محل تبعید یا والدین می دهند
- میزان تاثیر حرفه های آموخته در زندان در اشتغال وی پس از آزادی از زندان
- شناسایی و کنترل علل بزهکاری

وجوه منفی استفاده از هوش مصنوعی

- حذف نیروی انسانی و بیکار شدن افراد که منجر به ارتکاب جرم می شود.
 - نقض حقوق اساسی افراد از جمله حق بر حفظ حریم خصوصی و گمنام بودن افراد.
 - با استفاده از کد ملی افراد کلیه اطلاعات مربوط به تخلفات، سابقه پزشکی، آموزشی، پژوهشی و ... شناسایی می شود.
- لذا در بهره گیری از هوش مصنوعی حفظ امنیت، حریم خصوصی و حقوق و آزادی های اساسی افراد ضروری بوده و اهمیت بسزایی دارد تا به نتایج مناسبتری در این حوزه برسید. درواقع برای پیشگیری از هرگونه سلطه گری بر شهروندان باید از هوش مصنوعی در خدمت به شهروند استفاده شود نه در جهت کنترل و تسلط بر آنان. همچنین رعایت اخلاق حرفه ای در استفاده از ظرفیت های هوش مصنوعی اهمیت بسزایی دارد.

پیش‌های مطروحه توسط حضار و دانشجویان

۱- آیا اکنون بخش بازرسی و حراست‌های سازمان‌ها دانش لازم برای هماهنگی با هوش مصنوعی را دارند؟ آیا می‌توانند از پلیس فتا یا فراجا کمک بگیرند؟

• **پاسخ:** استفاده از قابلیت هوش مصنوعی امکان دارد. در ایران اگر در بخش‌هایی مانند ارتباط و لینک میان سازمان هلال احمر، پزشکی قانونی، تامین اجتماعی و بیمه سلامت را برقرار کنید می‌توانید از داده‌کاوی‌ها استفاده کرده و به نتایج خوبی برسید لیکن در برخی موارد هنوز بزرگوارانی معتقد به سیستم سنتی هستند درخصوص بازرسی و حراست‌ها نیاز به بررسی و دسترسی به داده‌هایی هست.

۲- با در نظر داشتن خصلت‌های مثبت یا منفی که فرمودید، پس از تحقق مطالعات تخصصی، می‌توان ساز و کاری جهت تدوین قوانینی در این حوزه یا تعبیه نهادهای تخصصی تحت نظارت قوه قضاییه جهت تحقق این هدف فراهم نمود؟

• **پاسخ:** ساماندهی بایسته‌ها و تنظیم قاعده برای قابلیت‌های استفاده از هوش مصنوعی لازمه این امر بوده و در واقع فضا باید به درستی برای حقوقدانان تشریح شود تا آنها بتوانند ضوابط آن را بنویسند.

پرسش های مطروحه توسط حضار و دانشجویان

۳- هوش مصنوعی می تواند عامل تسهیل کننده در ارتکاب جرم و یا حتی ارتکاب جرائم نوین تری باشد؟

• پاسخ: هر روشی برای تسهیل زندگی بشر خلق می شود دارای نکات منفی نیز هست و تبهکاران باهوش تر از خلا ها استفاده می کنند و این امر جزء لاینفک استفاده از هر تکنولوژی بوده و همین اشکالات موجب رشد همان تکنولوژی می شود.